

PERC PAN-EUROPEAN TRADE UNION COUNCIL
CRE CONSEIL REGIONAL EUROPEEN
BEPС ВСЕЕВРОПЕЙСКИЙ РЕГИОНАЛЬНЫЙ СОВЕТ
Boulevard du Jardin Botanique, 20, 1000 Brussels, Belgium

Kao što je odobreno na Izvršnom komitetu radi usvajanja na Generalnoj skupštini PERV-a

5. PERV GENERALNA SKUPŠTINA

5. DECEMBAR 2023

PERV PROGRAM DJELOVANJA ZA PERIOD 2023-2027.: UJEDINJENI ZA NOVI DRUŠTVENI UGOVOR ZA EVROPU

UVOD

Ovaj PERV program djelovanja definira prioritete aktivnosti PERV-a za period 2023-2027.

Ovo je poziv za djelovanje sindikata u Evropi u Centralnoj Aziji koji se moraju zajedničkim snagama – ujedinjeni u solidarnosti – suočiti sa različitim izazovima sa kojima se suočavaju i sindikati i radnici. Ovo je poziv na djelovanje kako bi se ostvarila pobjeda za sindikate i radne ljude!

Region PERV-a se suočava u ovom trenutku sa višestrukim krizama: rat; napad na demokratiju i ljudska prava, uključujući sindikalna i radnička prava; troškovi života; nesiguran rad; niske, a ponekad i eksploatatorske plaće; jačanje krajnje desnice; nizak obuhvat kolektivnog pregovaranja i slab socijalni dijalog u sve većem broju država; dejstva klimatskih promjena; kao i rizici od povratka u zastrašujuće politike štednje.

Rat u Ukrajini je najteži vojni sukob u regionu od završetka Drugog svjetskog rata. Dok se svijet suočava i sa drugim sukobima koji rizikuju da nasilno eksplodiraju, u nekoliko država PERV-a, vlade i poslodavci napadaju i ne poštuju osnovna radnička i sindikalna prava. U velikom broju slučajeva, plaće ne garantiraju dostojanstven standard života, a uslovi rada su nesigurni i eksploatatorski. Kriza troškova života je dodatno pogoršala situaciju. U isto vrijeme, vlade isuviše često ne poštuju svoje obaveze prema promociji kolektivnog pregovaranja i ignoriraju socijalni dijalog.

Jedinstvo sindikalnog pokreta, međunarodna sindikalna solidarnost i zajedničke prekogranične inicijative su od izuzetne važnosti za prevazilaženje ovih izazova.

U tom duhu, evropski sindikalni pokret se mobilizira:

- za mir i – nakon što se vojne operacije konačno zaustave – za pravednu rekonstrukciju i obnovu podrške napadnutim regionima koja će se zasnivati na socijalnom dijalogu, poštivanju radničkih i sindikalnih prava i društvenih uslova; za razoružanje, za evropsku bezbjednost, te protiv trke u naoružavanju, nuklearnog oružja i drugih nuklearnih prijetnji;

- za demokratiju, radnička i sindikalna prava, socijalni dijalog, međunarodnu sindikalnu solidarnost; za zdrava i sigurna radna mjesta;
- protiv nejednakosti i svakog oblika diskriminacije, za inkluziju i poštivanje različitih grupa radnika;
- za ekonomsku pravdu i protiv štednje;
- za pravednu tranziciju u zelenu ekonomiju i za tehnologije koje služe radnicima, a ne potkopavaju njihova prava i slobode;
- za obnovu sindikata.

Trenutni program djelovanja za period 2023-2027. nadograđuje okvir PERV-a koji je definirala Generalna skupština 2019. i uzima u obzir situaciju u regionu u naknadnom vremenu, globalne i evropske sindikalne debate i prioritete, koji su postavljeni na kongresima MKS-a i EKS-a.

Program djelovanja se bavi specifičnim pitanjima djelovanja gdje inicijative PERV-a neće samo stvarati dodanu vrijednost, već će dopunjavati i akcije MKS-a i EKS-a, u duhu saradnje i zajedničkog jačanja.

Članice PERV-a su posvećene podršci misiji i akcijama PERV-a, te doprinose provedbi programa djelovanja.

Godišnji planovi rada PERV-a moraju definirati, za svaku pojedinačnu godinu, specifične aktivnosti koje se moraju organizirati u cilju provedbe Programa djelovanja PERV-a.

GLAVA I: SINDIKATI UJEDINJENI ZA DEMOKRATIJU, RADNIČKA I SINDIKALNA PRAVA I SOLIDARNOST

Stanje i izazovi

Sindikalna prava i slobode su izloženi napadima u nekoliko država Evrope. Smanjuje se demokratski prostor, moraju se ojačati MOR i njeni standardi i posvećenost, jer transnacionalno iskorištavanje i zloupotreba ljudskih prava dobivaju nove oblike širom svijeta. Indeks globalnih prava ukazuje na trend pada poštivanja radničkih i sindikalnih prava u ovom regionu, te imamo pojavu **sve većeg broja kršenja slobode udruživanja, prava na organiziranje i kolektivno pregovaranje**. Oспорava se pravo na štrajk i progone se kolektivne akcije, a često se negira i istinski socijalni dijalog. **Socijalni dijalog** se ne poštuje ili se potkopava u velikom broju država.

Autoritarni režimi **kriminaliziraju sindikalizam**, a Bjelorusija je najgori primjer, mada nije jedina. Sindikalni pokret je ujedinen u akciji protiv ovih prijetnji, organizira kampanje solidarnosti i pruža podršku aktivistima izloženim pritiscima. Ali, čak i u razvijenim demokratijama vidimo rast broja slučajeva razbijanja sindikata i progona sindikalnih akcija.

U isto vrijeme, **krajnja desnica** i druge antidemokratske **grupe** se mobiliziraju u cilju iskorištavanja nezadovoljstva građana čime postižu podijeljenost radnih ljudi, urušavanje demokratskih institucija i

procesa, te time manipuliraju i potiču na nasilje i mržnju, čak i protiv sindikalnih i aktivista za ljudska prava.

Ne poštuju se **temeljna prava migranata i tražitelja azila**. Ljudi svakodnevno umiru na moru, suočavaju se sa neljudskim postupanjem na granicama, te se šalju nazad u bijedu, čak smrt. Ovakva situacija potiče na trgovinu ljudima i zloupotrebe, gdje kriminalne mreže iskorištavaju ranjivosti.

Poštivanje međunarodnih standarda rada i međunarodnih institucija je na istorijski niskom nivou. **Standardi MOR-a i njeni nadzorni mehanizmi** su ugroženi: slabu provedbu u državama prati namjerno pogrešno tumačenje. Bez obzira na situaciju, međunarodni sindikalni pokret je uspio osigurati istorijsku podršku na Međunarodnoj konferenciji rada za primjenu člana 33. Ustava MOR-a u odnosu na Vladu Bjelorusije, po drugi put u istoriji MOR a, a prvi put zbog kršenja slobode udruživanja.

Naredni rezultat je priznavanje **zaštite zdravlja i sigurnosti na radu kao temeljnog radničkog prava** – potrebno je pratiti situaciju na nacionalnom nivou u cilju ratifikacije i provedbe konvencija br. 155 i br. 187. **Procesi određivanja standarda**, koje su dogovorile tri strane MOR-a, moraju biti predmet temeljnih razgovora i informacija koje stižu iz regiona. Regionalni uredi MOR-a koji prate situaciju i pružaju pomoć u provedbi međunarodnih standarda rada nisu dovoljno djelotvorni, i moraju se unaprijediti.

Tokom prethodnih godina, primijećena je tendencija **slabljenja i ukidanja ovlaštenja inspekcijama rada** pod izgovorom „politika prilagođenih ulaganjima“, čime se krši MOR Konvencija br. 81. Sindikati su uspjeli da se odbrane, u nekoliko država, od ove opasne tendencije, kroz koordinirane akcije sa međunarodnim i evropskim sindikalnim pokretom. Bez snažne i istinski nezavisne inspekcije rada, radnička prava i norme zdravlja i sigurnosti ne mogu se garantirati.

Multinacionalne kompanije često iskorištavaju slabosti i nedorečenost propisa, tako da ne poštuju radnička i sindikalna prava i ne osiguravaju dostojanstvene uslove rada.

Akcije PERV-a

Akcije PERV-a obuhvataju:

1) Sindikati su ključni stub demokratije

- *Priprema kampanja u cilju naglašavanja da sindikalizam nije krivično djelo, ali razbijanje sindikata jeste: kampanja ‘nema demokratije bez sindikata’*
- *Nastavak rada na inicijativama za odbranu socijalnog dijaloga i pravo socijalnih partnera da se bore protiv napada koji dolaze od vlada*
- *Indeks globalnih prava: lokalizacija / promocija / komunikacija*
- *Priprema inicijativa da se politike migracija i azila zasnivaju na solidarnosti, primjeni međunarodnih zakona, standarda i konvencija, uz puno poštivanje ljudskih prava i unapređenja razmjene informacija o pravnim okvirima i alatima za borbu protiv trgovine ljudima. Također su ključni za osiguranje sigurnih i zakonitih kanala za migrante.*
- *Podrška članicama u borbi protiv krajnje desnice i svih oblika fašizma, rasizma i ksenofobije.*

2) Međunarodna sindikalna solidarnost

- *Nastavak podrške sindikalcima u Bjelorusiji i mobilizacija u pravcu EU, evropskih i međunarodnih institucija u cilju osiguranja podrške za njih i jačanje pritiska na režime da zaustave krivični progon i osiguraju poštivanje sindikalnih prava*
- *Podrška društvu i sindikatima Ukrajine u svjetlu agresije i protuzakonite invazije Rusije na Ukrajinu i olakšavanje pristupa fondovima solidarnosti u cilju institucionalne podrške sindikatima u Ukrajini, te obnova sindikalnog rada na oslobođenim teritorijama*
- *Akcije kojima se osigurava da se obnova Ukrajine zasniva na socijalnom dijalogu, uključenost sindikata u svim fazama i društvenim uslovima koji trebaju osigurati dostojanstven rad*

3) Koristiti puni potencijal međunarodnih standarda rada

- *Koristiti puni potencijal standarda MOR-a i nadzornog sistema MOR-a: pomoć članicama, pripreme koordinacije za Komitet o primjeni standarda, ukazivanje na vlade koje ne provode standarde, sastanci sa lokalnim uredima MOR-a;*
- *Praćenje stanja u vezi MOR rezolucije o Bjelorusiji u odnosu na član 33.;*
- *Promocija primjene međunarodnih standarda rada, uključujući putem mehanizama zaštite / mehanizama za ulaganje žalbi multilateralnih banaka za razvoj;*
- *Promocija MOR Konvencije br. 81 za borbu protiv ukidanja ovlaštenja inspekcija rada*
- *Promocija ratifikacije i provedbe novih osnovnih konvencija o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu (K155 i K187), kao i K161 o službama za zaštitu profesionalnog zdravlja i konvencija o specifičnim sektorima i opasnostima;*
- *Zahtjev za regionalnim konsultacijama u cilju osiguranja informacija o novim standardima i obnovu Evropskog regionalnog sastanka;*
- *Pokretanje akcija za odbranu prava na štrajk i od napada vlada i poslodavaca, uključujući putem koordinacije i akcija podrške solidarnosti sa članicama u državama u kojima je ovo pravo ugroženo.*

4) Borba protiv transnacionalnog iskorištavanja

- *Priprema komunikacije i koordinacija podrške za prekogranične akcije: nadogradnja uspješnih slučajeva izlaganja i izvođenja počinitelja pred lice pravde;*
- *Olakšavanje saradnje između sindikata u državama domaćinima i državama u kojima se vodi akcija u cilju osiguranja poštivanja radničkih prava u multinacionalnim kompanijama i njihovim mrežama, koristeći EU direktivu o detaljnoj analizi kao koristan alat, kao i UN Ugovor o preduzećima i ljudskim pravima, OECD smjernice o multinacionalnim kompanijama, mjere zaštite multilateralnih banaka za razvoj, nacionalne politike o detaljnoj analizi i propise i druge instrumente;*

GLAVA II: SINDIKATI PROTIV NEJEDNAKOSTI I DISKRIMINACIJE

Stanje i izazovi

Nejednakost – i u evropskim državama – je na istorijskom vrhuncu. Kriza Covid-19 je otkrila **nepravedne i eksploatatorske uslove** sa kojima se suočavaju milioni radnika, bez obzira što su dali temeljni doprinos društvu. Sve veći broj radnika se nalazi na nesigurnim, slabo plaćenim, neredovnim radnim mjestima. **Rodno zasnovane razlike u plaćama i rodno zasnovane razlike u socijalnoj zaštiti** i dalje utječu na radnice u Evropi, iako EU Direktiva o transparentnosti u plaćama predstavlja veliki iskorak za ponovnu ocjenu rada koji dominantno obavljaju žene. Ojačana socijalna ulaganja, uključujući ulaganja u njegu i **pravilnu naknadu za njegovatelje** je od izuzetnog značaja u ovom okviru.

Usvajanje MOR Konvencije br. 190 bila je prekretnica u **borbi protiv nasilja i uznemiravanja u svijetu rada**. Raste broj ratifikacija. U ovoj oblasti moramo pojačati napore. Sve većem broju radnika je potrebna zaštita jer su predmet uznemiravanja i ponižavanja na internetu.

COVID je otkrio društvenu isključenost sa kojom se isuviše suočavaju **ranjive grupe** na tržištu rada i u društvu, kao i propuste u sistemu socijalne zaštite. Potrebne su odlučne akcije protiv **diskriminacije** zasnovane na – između ostalog – spolu, boji, nacionalnosti, etničkoj pripadnosti, seksualnoj orijentaciji, rodnom identitetu, političkom mišljenju, društvenom porijeklu, dobi ili invaliditetu.

Akcije PERV-a

Akcije PERV-a obuhvataju:

1) Ukidanje rodno zasnovanih razlika:

- *Promocija transpozicije i provedbe Direktive o transparentnosti rodno zasnovanih plaća i insistiranje na sličnim mjerama u državama izvan EU*
- *Promocija MOR „socijalnih konvencija“ (183, 189, 156...)*
- *Promocija ulaganja u njegu i pokretanje akcija za promociju boljih uslova rada u sektoru njege.*

2) Borba protiv nasilja i uznemiravanja na radu

- *Nastavak kampanja za postizanje ratifikacija MOR Konvencije br. 190; praćenje provedbe i nadogradnja iskustava u izvještavanju*
- *Priprema inicijativa o nultoj toleranciji prema nasilju i uznemiravanju na radu, uključujući za podršku provedbi i upotrebi EU i nacionalnih pravnih instrumenata*
- *Promocija razmjene mišljenja o sindikalnim akcijama protiv visokotehnološkog nasilja, uznemiravanja i posramljivanja na internetu i podrške žrtvama i preživjelim svih oblika rodno zasnovanog ili bilo kog drugog tipa nasilja i uznemiravanja na radu*

3) Borba protiv diskriminacije

- *Promocija potpune provedbe MOR Konvencije br. 111 o zabrani diskriminacije (Zapošljavanje i zanimanje)*
- *Promocija razmjene mišljenja o sindikalnim akcijama protiv diskriminacije na radnom mjestu, uključujući putem kolektivnog pregovaranja*

GLAVA III: SINDIKATI UJEDINJENI ZA EKONOMSKU PRAVDU: NE ŠTEDNJI

Stanje i izazovi

Dok se veliki broj zajednica nije uspio u potpunosti oporaviti od pandemije (uključujući i dejstava dugog COVID-a), kriza troškova života teško **pogađa** radnike koji vrijedno rade širom Evrope. Radnici još jednom plaćaju visoku cijenu ekonomske krize, dok vrijednost plaća, penzija i podrške za porodicu opada, a cijene svakodnevnih roba i usluga rastu. Plaće nisu uzrok inflacije, dobit jeste: sve se ovo dešava kada bezglavo raste dobit određenih kompanija i sektora. Potreban je novi ekonomski model zasnovan na pravednom oporezivanju, preraspodjeli, većim ulaganjima u socijalne i ekološke ciljeve, reindustrijalizacija sa društvenim uslovljavanjem, boljom socijalnom zaštitom. Svaki pokušaj vraćanja na diskreditirane mjere štednje mora se odlučno odbaciti.

Ulaganja u društveni napredak, kvalitetna radna mjesta, održive industrije u svim državama i regionima su potrebni za stvaranje ekonomije koja pogoduje svima. Potrebne su mjere pogodne za zapošljavanje, uključujući ulaganja za postizanje pravedne tranzicije i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta. Neoliberalne predatorske politike privatizacije i izvoza rada i dalje stvaraju štetna dejstva na **javne usluge i obrazovanje**.

Tvrdnja da plaće uzrokuju inflaciju je pogrešna. I MMF i ECB su utvrdili da **inflaciju uzrokuje dobit**. Potrebni su povećanje plaće u cilju praćenja troškova života i osiguranja da radnici dobiju pravedan udio dobiti od produktivnosti. Kolektivno pregovaranje, naročito na granskom i međugranskom nivou mora se promovirati u svim državama. Minimalne plaće i penzije i naknade u velikom broju država ne garantiraju dostojanstven standard života. Mjere za promociju **kolektivnog pregovaranja** i osiguranje poštivanja prava na kolektivno pregovaranje su neophodni radi postizanja pravednih plaća, podijeljenog prosperiteta i demokratije. Ali, obuhvat kolektivnog pregovaranja je na neprihvatljivo niskom nivou u velikom broju država, a države često zaboravljaju na svoju obavezu prema promociji kolektivnog pregovaranja. Ojačano kolektivno pregovaranje je neophodno da bi se postigla bolja distribucija prihoda i bogatstva, te da radnici dobiju pravedan udio.

Oporezivanje – uključujući **progresivnije oporezivanje** – mora biti dio rješenja. Fiskalni sistemi već decenijama ne uspijevaju osigurati pravednu preraspodjelu bogatstva, gdje preduzeća iskorištavaju nedorečenosti i 'optimizaciju' poreza, a povećava se opterećenje radnika. Paušalno oporezivanje i fiskalne pogodnosti kao „politika ulaganja“ nisu doveli do novih ulaganja, već su samo osiromašili budžete i sredstva za socijalne ciljeve i socijalnu zaštitu i povećali nejednakosti. Nekoliko vlada je provelo reforme koje sindikati već dugo zahtijevaju, dok globalna ekonomska tijela koordiniraju rad na univerzalnom fiskalnom sistemu za multinacionalne kompanije u cilju borbe protiv utaje poreza i poreske konkurencije.

Preduzeća su zabilježila veliku dobit, dok su koristili podršku javnih fondova tokom COVID krize, a u isto vrijeme cijene energije i hrane su pogodile najsiromašnije. **Porez na vanrednu dobit** preduzeća u cilju postizanja da preduzeća ne mogu koristiti spekulacije tokom krize, zajedno sa drugim mjerama za zaustavljanje profiterstva, poput ograničavanja dividendi i plaća izvršnih direktora i bonusa moraju biti dio rješenja. Povećanje kamatnih stopa najteže pogađa radne ljude i dovodi do negativnih ekonomskih posljedica: povećanje kamatnih stopa nije ispravan odgovor na ovu krizu. Kako je to pokazala zdravstven kriza, **socijalna zaštita** je daleko od dovoljne u smislu obuhvata i sredstava za podršku ljudima u potrebi. Ne finansira se u dovoljnoj mjeri, a upravljanje fondovima često nije zasnovano na podijeljenom vlasništvu i socijalnom dijalogu.

Akcije PERV-a

Akcije PERV-a obuhvataju

1) Ulaganje u kvalitetna radna mjesta:

- *Poziv na veća ulaganja u socijalne ciljeve i kvalitetna radna mjesta: javno finansiranje mora se zasnivati na društvenim uslovljavanjima i potrebno je ulaganje u održivu industriju u svim državama i regionima,*
- *Organiziranje dijaloga sa međunarodnim finansijskim institucijama, borba protiv Indeksa B-ready Svjetske banke i unapređenje principa dostojanstvenog rada u strategijama ulaganja;*
- *Promocija pristupa „izvan BDP-a“: rad, socijalni i okolinski pokazatelji moraju biti uključeni u nacionalni i supranacionalni diskurs o ekonomskom razvoju, ne samo BDP i dug;*
- *Priprema alternativnih izvještaja za Program dostojanstvenog rada za države u predmetnim državama;*
- *Podrška članicama koje vode kampanje za osiguranje radnih mjesta, bolje plaće i odgovarajuću socijalnu zaštitu.*

2) Veće plaće i ojačano kolektivno pregovaranje

- *Promocija Direktive o odgovarajućoj minimalnoj plaći u EU i njena transpozicija i primjena; mobiliziranje oko sličnih instrumenata koji se trebaju usvojiti za države izvan EU; mobiliziranje oko podrške zaštiti funkcionalnih sistema kolektivnog pregovaranja;*
- *Pomoć za pripremnu argumenata za određivanja nivoa plaća od kojih se može živjeti na nacionalnim nivou, uključujući putem promocije MOR Konvencije br. 131; podrška članicama koje vode kampanje za osiguranje kvalitetnih radnih mjesta, većih plaća, kolektivnog pregovaranja i odgovarajuće socijalne zaštite.*

3) Pravedna preraspodjela i država blagostanja

- *Promocija i podrška akcijama za pravedno oporezivanje i kampanjama za borbu protiv utaje poreza i izbjegavanja plaćanja poreza i za transparentnost u porezima, za promociju*

progresivnog oporezivanja (protiv paušalnih poreza i prevelikog oslanjanja na indirektnu poreze), te za porez na finansijske transakcije kako bi se osiguralo oporezivanje prevelike dobiti i druga sredstva za zaustavljanje profiterstva i za kratkoročne odluke o ulaganjima;

- *Promocija ratifikacije i provedbe MOR Konvencije br. 102 (i preporuke br. 202) za odgovarajuću socijalnu zaštitu, učešće sindikata u institucijama socijalne zaštite, pravilno funkcioniranje socijalne zaštite putem mehanizama solidarnosti i pravednih fiskalnih politika;*
- *Mapiranje provedbe ciljeva održivih razvoja u regionu PERV-a, procjena stepena provedbe kako na nacionalnom (promocija alternativnih dobrovoljnih izvještaja) tako i na regionalnom nivou (npr. u okviru tijela UNECE-a, UNHLF-a, itd.).*

GLAVA IV: SINDIKATI UJEDINJENI ZA PRAVEDNU TRANZICIJU

Stanje i izazovi

Posljednja decenija je bila najtoplija u moderno doba. Ekstremni vremenski uslovi prate ovo povećanje, a posljedice naročito pogađaju najranjivije, posebno one koji se bore protiv vrelih dejstava i onih koji se suočavaju sa toplotnim stresom na radnom mjestu. Tranzicija ka rješavanju klimatskih promjena, za promociju alternativa za industrije i regione, te za kontrolu nad razvojem tehnologija stavlja u **pravednu tranziciju** u središte sindikalnih politika i prioriteta.

Potrebna su hitna **ulaganja** u ljude, održive industrije u svim državama i regionima, pravednu tranziciju i kvalitetna radna mjesta, sisteme socijalne zaštite, ciljanu pomoć i rješenja na licu mjesta na lokalnom nivou.

Ako se politike tranzicije ne zasnivaju na socijalnom dijalogu, ako se krše kolektivna prava radnika, tranziciji nedostaje pravednost, a radnici, njihove porodice i cijele zajednice su izložene riziku da će biti zaboravljeni. **Rješenja na licu mjesta** su ključ tranzicije: pravo radnika i zajednica da predvide i upravljaju promjenama i da budu dio odlučivanja moraju se uvažavati i poštovati. **Okvir održivih ciljeva razvoja** daje sindikatima sredstvo za praćenje tranzicije, promociju uključenosti i poziva da se ne zanemare interesi radnika.

Uspjeh klimatske tranzicije zahtijeva da **upotreba novih tehnologija** osigura otvaranje kvalitetnijih zelenih radnih mjesta u svim regionima (uključujući transfer i razmjenu tehnologija i inovacija).

Jačanje tehnologija, digitalizacija i vještačka inteligencija zahtijevaju puno učešće sindikata i kolektivnog pregovaranja, te potpuno poštovanje prava na obuku, kao i nove propise, čime se osigurava pravedna raspodjela prilika i pogodnosti, ograničenje novih rizika za radnike, zajednice, preduzeća i države, te borba protiv prijetnji temeljnim pravima i slobodama.

Garancija **istih prava za sve radnike**, uključujući one koje rade putem platformi i na daljinu, rješavanje zakonskih nedorečenosti, osiguranje tranzicije iz neformalnog u formalno zapošljavanje je ključno. Sindikati su postigli značajne uspjehe pred sudovima, u kolektivnom pregovaranju, kampanjama za otkrivanje lažnog samozapošljavanja i iskorištavanja, te preciziranje radnih zakona. Supranacionalne akcije za strožije propise i promocija univerzalnih garancija rada su također ključni.

Upotreba **vještačke inteligencije** i novih tehnologija bez procjene utjecaja i ispravnih zakona i snažnog socijalnog dijaloga i kolektivnih pregovora predstavlja veliki rizik za radnike i sindikalna prava i uslove rada. Princip ljudske kontrole je od izuzetne važnosti.

Akcije PERV-a

Akcije PERV-a obuhvataju:

1) Pravedna tranzicija u zelenu ekonomiju

- *Mobiliziranje za društveno uslovljavanje: podrška uslovima za preduzeća da otvore kvalitetna radna mjesta, podrška kolektivnim pregovorima, poštivanje sindikalnih i radničkih prava;*
- *Mobiliziranje za pravednu tranziciju: socijalni dijalog, kolektivni pregovori i uključenost sindikata u planiranje i provedbu tranzicije;*
- *Rad sa članicama na ciljevima održivog razvoja putem izrade alternativnih Dobrovoljnih nacionalnih izvještaja i informacija za multilateralne forume;*
- *Pokretanje izvještavanja o ulaganju u kvalitetna radna mjesta u održivim industrijama, što je ključ za nacionalne sindikalne politike (u saradnji sa Centrom za pravednu tranziciju, uključujući o mapiranju najboljih praksi)*
- *Rad na određivanju temperaturnih granica za radne ljude u cilju sprečavanja povreda i nezgoda na radu;*
- *Organiziranje razmjene mišljenja o rješenjima na licu mjesta (sa Centrom za pravednu tranziciju): kvalitetna radna mjesta u svim regionima*

2) Tehnologije: digitalizacija i vještačka inteligencija

- *Promocija univerzalnih garancija rada u nacionalnom socijalnom dijalogu i na međunarodnim forumima i, kada to traže članice, njihova provedba u praksi na nacionalnom nivou;*
- *Promocija provedbe EU Direktive o unapređenju uslova rada za rad putem platformi (nakon što se usvoji) i slične inicijative izvan EU, dok se u isto vrijeme daje doprinos izradi standarda MOR-a za rad putem platformi kroz razmjenu nacionalnih primjera i strategija;*
- *Stalne akcije na jačanju inspekcija rada / jačanje mehanizama za sprečavanje i ukazivanje na negiranje radničkih prava i zloupotrebu korištenja tehnoloških sredstava;*
- *Pomoć sindikalnim razgovorima o implikacijama tehnološkog razvoja na radni život i ljudska prava i doprinos pronalasku rješenja na multilateralnom nivou: vještačka inteligencija, rad od kuće, rad na daljinu, itd.*
- *Veća javna ulaganja i posvećenost vlada projektima održivog razvoja, uz puno poštivanje društvenih uslovljavanja, socijalnog dijaloga i kolektivnog pregovaranja;*
- *Razmjena najboljih praksi o upotrebi novih tehnologija u sindikalnom radu i inicijativama*

GLAVA V: UJEDINJENI OKO OBNOVE SINDIKATA

Stanje i izazovi

Broj članova u sindikatima i obuhvat kolektivnih pregovora je u prethodnoj deceniji bio u stalnom padu u Evropi. Rješavanje izazova sa kojim se suočava evropski sindikalni pokret zahtijeva – između ostalog – pažnju usmjerenu na napore i strategije za obnovu sindikata. Važno je povezati i podržati razmjenu mišljenja između članica o strategijama za obnovu sindikata na nacionalnom nivou, sa posebnim osvrtom na organiziranje, kolektivno pregovaranje, mobiliziranje i digitalni sindikalizam. Također je važno stvoriti prilike za razmjenu mišljenja između članica o tome kako doći do novih grupa radnika i specifičnih sektora, te kako ih organizirati.

Akcije PERV-a

Akcije PERV-a obuhvataju:

- *Promocija mreža solidarnosti koje daju podršku i osiguravaju solidarnost sa braćom i sestrama u potrebi;*
- *Promocija umrežavanja i aktivizma zasnovanog na rješavanju pitanja;*
- *Organiziranje razmjene mišljenja o inicijativama i iskustvima sa obnovom sindikata, digitalnim sindikalizmom, digitalnim mobiliziranjem i akcijama;*
- *Razmjena iskustava o novim sindikalnim inicijativama i strategijama za organiziranje i zastupanje specifičnih grupa radnika i sektora;*
- *Pomoć organizacijama koje su zainteresirane za reformske procese u cilju modernizacije i izrade novih inicijativa i strategija sa posebnom pažnjom usmjerenom na organiziranje, kolektivne akcije i pregovaranje;*
- *Podrška ženskom liderstvu i organiziranju žena u sindikatima; pažnja usmjerena na postizanje veće zastupljenosti žena u strukturama i akcijama PERV-a;*
- *Veća uključenost mladih, uključujući u organiziranje pripravnčkog rada, studentske i druge pokrete, te općenito u procese odlučivanja*
- *Podrška školama za sindikalne lidere; saradnja sindikalnih edukatora, specijalista za komunikacije i vodeće organizatore;*
- *Jačanje komiteta žena i mladih PERV-a, uključujući putem promocije mreža aktivista / akcija.*